

Rolf Diesen har brukt både arbeidstid og pensjonisttid til å samle inn og få digitalisert arven etter komponisten Paul Okkenhaug.

Arven etter Okkenhaug er nå tilgjengelig for alle

I år skal det markeres at den store dokumentasjonen om arven etter Spel-komponisten er ferdig. - Her får publikum innsyn i en unik kulturhistorie, sier Rolf Diesen.

LEVANGER MARIT ARNESEN VEIMO

Da komponisten og organisten Paul Okkenhaug døde i 1975 etterlot han seg et svært arkiv. Ikke bare med noter, men også med innspillinger på lydbånd og en stor brevsamling. Her finner vi håndskrevet korrespondanse med mange av landets ledende kulturpersonligheter, blant annet med dem som var med og etablerte Spelet på Stiklestad.

«Hvordan var starten på Spelet Om Heilag Olav? Hvem var det som dro det i gang - og hvilken tro eller tvil hadde de på dette prosjektet, som skulle vise seg å ha livets rett i generasjoner framover?»

Den som er nysgjerrig på denne historien, og annet stoff som omhandler mye av kulturlivet i Trøndelag på 1900-tallet, kan nå sitte hjemme i sin egen stue og finne svar.

I år skal det markeres at den store dokumentasjonen om arven etter Paul Okkenhaug er så godt som ferdig. Nøkkelen til kunnskapen ligger på nettstedet www.paul-okkenhaug.no.

Lærer i orgelspill

En av dem som har stått tett på dette arbeidet, er Rolf Diesen (71), som har vært lektor og un-

dervist i musikk på Høgskolen i Nord-Trøndelag/Nord Universitet.

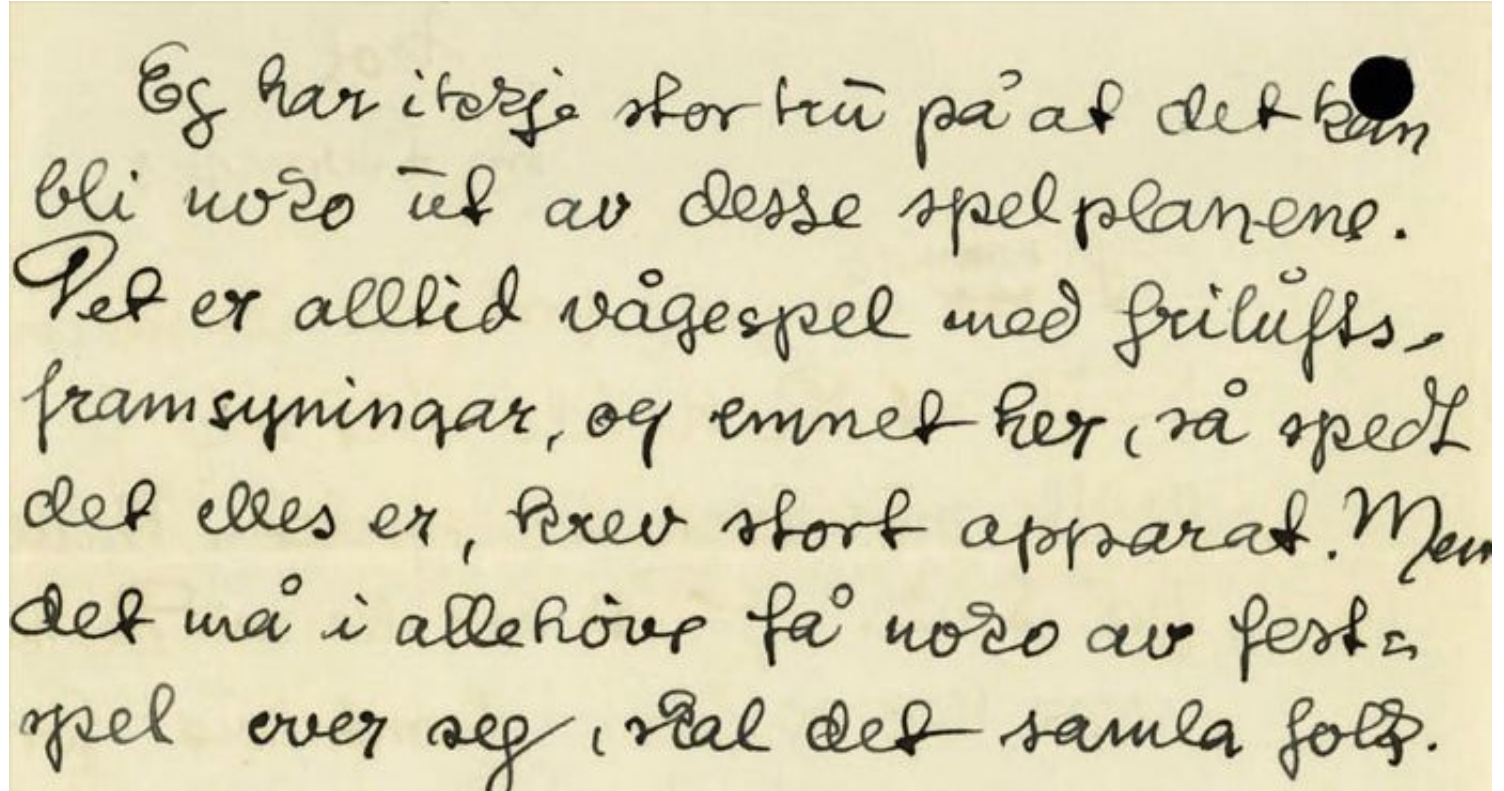
Rolf Diesen, som opprinnelig kommer fra Geithus i Buskerud, har bodd i Levanger siden 1966. Her gikk han på lærerskolen, og her traff han sin kone Ellen. Her ble han også kjent med Paul Okkenhaug. Et bekjentskap som skulle sette varige spor.

- Da jeg begynte på lærerskolen, fikk jeg Paul Okkenhaug som lærer i orgelspill. Jeg hadde ham i to år, og det var en fantastisk tid, sier Rolf Diesen.

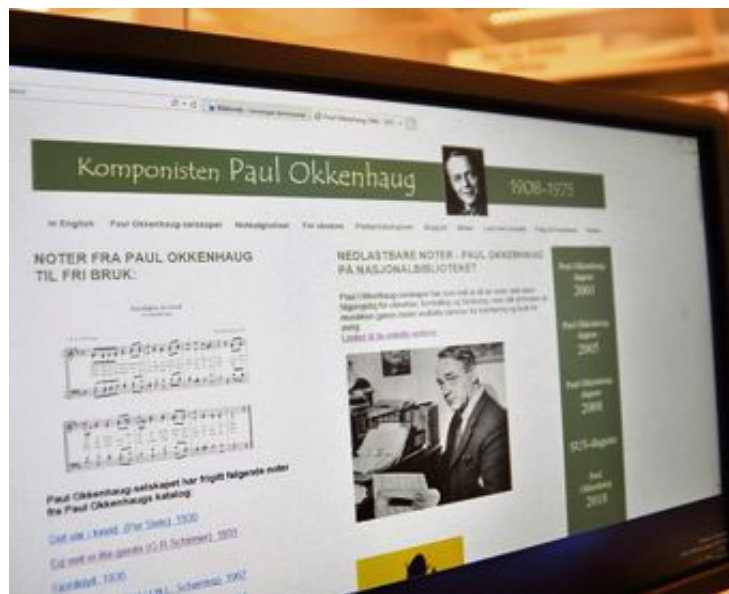
Rolf Diesen kom for alvor inn i arbeidet med å ta vare på arven etter Paul Okkenhaug på 1980-tallet. Da arbeidet han sammen med Valborg Sundnes og Kjell Okkenhaug (søskenbarn av komponisten), for å prøve å gi ut Okkenhaugs samlede verker. Det prosjektet ble det ikke noe av, men på slutten av 80-tallet kom platen «Tonar frå Trøndelag». Den ble gitt ut både som kassett og cd.

Et nytt startskudd

Etter årtusenskiftet ble det satt mer fart i arbeidet med å ta fram arven etter bonden, organisten og komponisten fra Frol. En milepel var utgivelsen av notesamlingen «Fra koral til barcarole» sammen med Mari Lun-

Den som er interessert i historien rundt etableringen av Spelet om Heilag Olav, finner mange godbiter i brevarkivet. Her har vi utdrag fra et av brevene fra Spel-forfatter Olav Gullvåg, som selv var litt skeptisk.

Både noter, musikk, brev og annet materiell er tilgjengelig på www.paul-okkenhaug.no

nan, som er komponistens barnebarn.

- Hennes inntreden i arbeidet, med hennes sterke musikkfaglige bakgrunn, har vært avgjørende. Dette ble startskuddet for «Paul Okkenhaug-dagene», som ble gjennomført både i 2001, 2005 og 2008, sier Rolf Diesen.

«Paul Okkenhaug-dagene» var et samarbeid mellom Levanger kommune og HINT. Daværende kultursjef Odd Håpnes og tidligere ordfører Martin Stavrum var begge sterke drivkrefter. I denne tiden ble også cd-en «Eg veit ei lita gjente» utgitt.

Problemet med Okkenhaug-dagene var at det var uklart hvem som egentlig hadde ansvaret. De trengte en overbygning.

- For ti år siden bestemte vi oss for å etablere Paul Okkenhaug-selskapet. Det andre målet vi satte oss var å samle og dokumentere alt som fantes i arven etter komponisten. Det ble startskuddet for en ny æra, sier Rolf Diesen, som vi møter på biblioteket i Levanger.

- Og dette enorme dokumentasjons-prosjektet var det du som fikk ansvaret for?

- Ja, jeg ble satt på den jobben, smiler østlendingen og forklarer nærmere:

- Det er HINT/Nord Universi-

tet som har drevet fram dette arbeidet, med avgjørende støtte fra Nord-Trøndelag fylkeskommune, Levanger kommune og familien. Jeg fikk bruke en del av stillingen min til dette prosjektet. De siste årene har jeg brukt tida mi som pensjonist.

Rolf Diesen viser oss hjemmesiden under vignetten www.paul-okkenhaug.no.

- Dette er inngangen til arven etter Paul Okkenhaug. Det er helt avgjørende at denne siden er oppdatert og oversiktlig, for det er her folk må begynne å lete, sier Diesen.

Han trekker fram den jobben som Erling Okkenhaug jr. (brorsonn av komponisten) har bidratt med.

- Erling har i alle år har vært en meget dyktig redaktør for disse sidene og samtidig en herlig inspirasjonskilde, sier Diesen.

Åpent for forskning

Temaet for Okkenhaug-året 2018 er «Arv i nytt landskap». At hele arven nå finnes i det digitale landskapet, er så stort at det er vanskelig å skjønne hvilke ringvirkningene det kan få, til glede for nye generasjoner langt ut over Trøndelags grenser.

- Min jobb har blant annet vært å samle kunnskap om de enkelte musikk-stykkene, og

hvis noen vil forske videre i dette materialet, så er det bare å gå i gang, sier Rolf Diesen.

Som vi skjønner er Rolf Diesen en av de viktige brikkene i dette store puslespillet. Han har særlig ett spesielt minne han har lyst til å trekke fram.

- Det var først tenkt at Stiklestad Nasjonale Kultursenter skulle ta vare på alt av noter etter komponisten. De skjønte etter hvert at de ikke hadde kapasitet til det. Resultatet ble en avtale om arkivering ved Norsk musikk-samling i Oslo, som nå er en del av Nasjonalbiblioteket. Jeg hadde egenhändig ansvaret for å overføre hele notearkivet i min bil til Oslo. Da følte jeg at jeg hadde en dyrebar last!

Ut til publikum

I det store dokumentasjonsprosjektet har Diesen hatt ansvar for å finne fram og legge til rette og planlegge hvordan dokumentene skal arkiveres og presenteres. Selve scanningen av dokumenter og katalogisering av noter og musikk er utført av Nasjonalbiblioteket i Oslo. Brevsamlingen er det Universitetsbiblioteket i Trondheim (Gunnerusbiblioteket) som har tatt ansvaret for.

- Hva er egentlig tanken bak å

digitalisere et så enormt materiale etter én mann?

- Målet er å få arven ut til publikum. Og et premiss for å gjøre denne jobben er at notene skal ligge gratis tilgjengelig. Jeg vet ikke om noen bedre måte å få stoffet ut enn å gjøre det allment tilgjengelig. Hver enkelt kan gå inn og printe ut notene hjemme. I dag ligger det ikke noe økonomi i å selge noter. Økonomien ligger i at musikken blir spilt! Jeg håper også at mange, nettopp i år, vil bruke musikken til Paul Okkenhaug, sier Rolf Diesen.

Enestående tillit

Rolf Diesen er opptatt av å takke hele familien Okkenhaug for deres hjelp og tillit.

- Familien har vært enestående til å støtte opp om hele prosjektet. Ikke minst gjelder det alle brevene de har gått gjennom og lest og vurdert. De fleste brevene er jo av privat karakter. Vi trodde det var rundt 2000 dokumenter, men det viste seg å være rundt 3500 brev og dokumenter.

Alt som er digitalisert av brev ligger tilgjengelig under «Okkenhaugslekta» på www.arkivportalen.no. Her ligger brevene i ulike mapper.

Gjennom den store korrespondansen som Paul Okkenhaug og hans familie har hatt med forskjellige kunstnere innen musikk og teater, kan vi vanlige kulturinteresserte få et dypdykk i mange spennende historier. Korrespondansen som omhandler Spelet kan være både nyttig og interessant lesing. Men her er også brev av litt nyere tid. Et av brevene er fra skuepiller Ragnhild Vannebo fra 2005. Hun skriver om gode minner fra samarbeidet med Okkenhaug i Namdalen og på Sund folkehøgskole på 1970-tallet.

Lyden av Spelet

Rolf Diesen vil også nevne den store samlingen de har med lyd-bånd-opptak.

- Her må det jo sies å være litt av hvert, som funksjonen var med en båndopptaker på 50- og 60-tallet, fra skøyteleip i Eskilstuna til opptak av egne konserter og ikke minst hans improvisasjoner på klaver, orgel og selje-

i Godt å våttå om Arv i nytt landskap

■ Paul Okkenhaug-året 2018.

■ Markering av at det store dokumentasjons-prosjektet er ferdig.

■ Alt ligger digitalisert og åpent for publikum.

■ Største bidragsytere til prosjektet: Nord Universitet, Fylkeskommunen, Levanger kommune og familien etter Paul Okkenhaug.

■ Første program var konsertversjon av Spelet om Heilag Olav i Levanger kirke 2. februar.

fløyte!

Rundt hundre lydbåndspoler er digitalisert, men de er ennå ikke lagt ut på nettet. Et av opptakene er lyden fra Spelet i 1955, hvor Gisle Straume hilser publikum. Rolf Diesen tenker at et slikt opptak blir en skatt å ha for Verdal kommune.

Selv om man nå kan betrakte den store dokumentasjonen som ferdig, så regner Rolf Diesen med at det fortsatt vil dukke opp noter, brev og andre ting som kan ha interesse for allmennheten. Det siste punkum i den digitale arven er ikke satt.

740 19 000
redaksjon@innherred.no

Det er helt avgjørende at denne siden er oppdatert og oversiktlig, for det er her folk må begynne å lete.

Rolf Diesen